

UJARAK KLIPPENS INUA

FJELDE OG KLIPPER ER
VORES LEVESTED OG INDEHOLDER
RESSOURCER. QAARSUP INUA
KÆMPER FOR AT PASSE PÅ VORES
LEVESTEDER OG HOLDE DEM
FRI FOR FORURENING.

PÅ DE NÆSTE SIDER SKAL DU
HØRE EN HISTORIE OM UJARAK
– HØR GODT EFTER, FOR HAN ER SEJ!

UJARAK, KLIPPENS INUA

Ujarak er en stor, tung og rar fyr. En dag bevægede han sig roligt igennem landskabet. Med sin stærke krop lavet af sten og klippe tog han det ene skridt efter det andet. Han gik på en øde klippeformation, hvor der kun var ganske få planter. Han elskede at være de steder hvor klipperne var mest blottede og bare. Han kunne godt lide det rå landskab, den kolde vind og de flotte udsigter fra klippernes toppe.

Ujarak kender hver en sten, hver en klippe og hvert et fjeld. Han ved at der findes mange forskellige typer af sten som fedtsten, granit, kvarts og sandsten. Han elsker dem allesammen, og han hyggede sig den her dag med, at gå og se på de forskellige typer af sten, hvor de var henne og hvordan de sommetider blandede sig med hinanden.

Ujarak tænkte denne dag på, at han ville bygge en varde. En varde kan hjælpe menneskene med at finde vej, og han tænkte at den samtidig var et smukt symbol på, at sten og mennesker kan hjælpe hinanden. Ujarak begyndte derfor at samle sten til sin varde. Han fandt store sten der skulle ligge i bunden, små sten der kunne ligge i mellemrummene, og flade sten der var gode til at stille andre sten ovenpå. Han hyggede sig rigtig meget, og synes at det her var en god dag. Med sine stærke arme kunne han løfte kæmpestore sten som mennesker ville skulle bruge en gravko for at løfte.

Da han var næsten færdig med varden var den flere meter høj. Da Ujarak ville lægge de sidste små sten på toppen opdagede han dog noget mærkeligt. Når han lagde stenene fik noget dem til at bevæge sig og trille ned. Det var som om de rystede, som om jorden rystede lidt. Ujarak lukkede sine øjne og mærkede efter i sin store stenkrop om han kunne mærke noget. Han tænkte at det måske kunne være et jordskælv, men når han mærkede efter føltes det anderledes. Det var en konstant rystelse, nærmest som om jorden brummede.

Ujarak kunne ikke forstå hvad der foregik og begyndte at spejde sig omkring. Længere nede af klippesiden og så langt væk at man næsten ikke kunne se det, kunne han se nogle mennesker med maskiner. De havde lavet et stort hul i klippevæggen. Ujarak begyndte rolig at gå over i mod menneskene. Han var dog meget genert og tog derfor en bue udenom, så de ikke opdagede ham. På den anden side af menneskene og lidt længere nede i dalen kom han til en lille sø. Han kunne stadig se menneskenes maskiner i gule og sorte farver, og han kunne høre støjen og mærke rystelserne i jorden og klipperne.

Ved den lille sø der altså lå længere nede i dalen end menneskes hul i klippevæggen opdagede han en flok rensdyr der gik og spiste. En lille rensdyrkalv gik ned til søbredden for at drikke af det dejlige kolde vand. Ujarak stod og så på dyrene og syntes at det hele var meget smukt.

Pludselig skete der noget underligt. Den lille rensdyrkalv begyndte at kaste op. Den kastede op tre gange og så ud til at have det meget dårligt. Ujarak kunne se, at rensdyrkalvens mor kom over til den. Rensdyrmoren smagte på vandet og spyttede det med det samme ud igen, det var helt tydeligt, at vandet smagte meget dårligt selvom det så fint og rent ud i sollyset. Rensdyrmoren advarede de andre i flokken om det dårlige vand, og flokken traskede væk i retning af den næste dal.

Ujarak tænkte over hvad det var han lige havde oplevet, og kunne ikke rigtig forstå hvorfor vandet her skulle smage så dårligt, når vand i grønlandske søer normalt smager så godt. Så kom han i tanke om menneskene der havde lavet hul i klippevæggen med deres store maskiner. Han vandrede langsomt med sine store skridt op imod menneskene for at se hvad det var de lavede, og om det kunne have noget at gøre med det dårlige vand.

Ujarak stoppede lidt derfra og betragtede det store hul menneskene havde lavet i klippesiden. Han vidste at der i netop dette fjeld var guld. Det smukke metal der skinne varmt når man lyste på det, og som menneskene lavede til smykker og hang om halsen. Ujarak tænkte at dette måtte være det menneskene kalder en guldmine. Et stort hul i klippen hvor menneskene går ind og leder efter guld og borer i fjeldet med store bor. Det var nok også derfor stenen på varden rystede.

Han ville stadig helst ikke opdages fordi han var lidt genert, så han gik roligt rundt og kiggede lidt. Pludselig opdagede han at der fra en stor firkantet, rød beholder flød en underlig væske. Den underlige væske flød hen i retning af et lille vandløb hvor den blandede sig med vandet, og løb ned til søen. Ujarak havde aldrig set dette før, så han tænkte at det måtte være det der fik vandet til at smage dårligt. Han vidste dog ikke hvordan han skulle stoppe det, og han tænkte at nu var han nødt til at møde menneskene og tale med dem.

Ujarak gik derfor med sin store stenkrop ind igennem hullet i klippen. Det første menneske han mødte var en mand med en gul hjelm på hovedet. Manden blev meget forskrækket over at der pludselig stod en stor inua lavet af sten i minen. Han kunne dog godt se, at klippens inua var sød og rar, og efter lige at have samlet sig kaldte han på sine kollegaer.

Med sin dybe og rolige stemme fortalte Ujarak hvad han havde set. Han fortalte om søen, om rensdyrene, om det dårlige drikkevand og om den underlige væske fra den røde beholder. Menneskene blev meget skræmte og løb ud af hullet da Ujarak fortalte om den underlige væske i den røde beholder der løb ud i vandløbet.

Alle menneskene arbejdede hårdt i lang tid. Det var meget vigtigt for dem at stoppe væsken så der ikke løb mere ud i vandløbet.

Da de havde fået lukket hullet kom de tilbage til Ujarak. De sagde mange tak til ham for at have opdaget det. De fortalte at væsken var nogle giftige kemikalier som de rensede guldet med. Hvis man fik for meget af det kunne både dyr og mennesker blive meget syge. Der var heldigvis ikke løbet særlig meget ud, men menneskene var alligevel meget pinlige over det.

Ujarak tog afsked med menneskene som lovede ham at det aldrig ville ske igen. Klippens inua vandrede resten af dagen rundt i fjeldet og tænkte over at det var dumt at sådan noget farligt væske løb ud i fjeldet og kunne forurene vandet. Han håbede at menneskene ville holde bedre styr på det i fremtiden.

MÅL FOR HELE VERDEN:

VERDENSMÅLENE

VERDENSMÅL 6 handler om rent drikkevand. Tal om hvor drikkevandet kommer fra, og hvor vigtigt det er at holde vores natur fri for skadelige kemikalier. Tal om minerne og hvad de laver. Tal om hvordan f.eks. minerne skal passe meget på at der ikke slipper farlige kemikalier ud. Leg at i er Ujarak der kigger på rensdyrene eller udforsker menneskenes guldmine.

FIND VERDENSMÅLSKORTENE
FREM I BAMSEKASSEN OG SNAK OM
OVENNÆVNTE **VERDENSMÅL**

